

bejdsvilkaarene ugunstigt for 905 Kvinder.

Sandsynligvis vil Forholdet stille sig endnu ugunstigere, naar Loven har virket længere Tid; idet man vistnok i mange Fabrikker har beholdt den gamle indøvede kvindelige Arbejdskraft, mens man for Fremtiden mange Steder slet ikke vil antage flere Kvinder, fordi de ikke ogsaa maa arbejde om Natten.

Fru Arenholt paavirkede ogsaa privat en Del Folketingsmænd og fandt navnlig hos Hr. Ivar Berendsen der var Medlem af Udvalget en kraftig Støtte.

Alt dette Arbejde medvirkede til det udmærkede Resultat, at Natarbejdsforbudet i Folketinget faldt eklatant til Jorden med 64 Stemmer mod 24.

De andre Paragrafer var der meget lidt Strid om. De blev vedtagne omtrunt i Landstingets Affattelse, dog med den Undtagelse, at det tillades Børn at arbejde ved Landbruget, men forbydes dem at arbejde i Fabrikker.

Vi tror i Fabriklovudvalget, der hermed har endt sit Arbejde, at der nu for stedse er rammet en forsvarlig Pæl gennem det Spøgelse, der hedder Særforbud for voksne sunde Kvinder.

Det har været os en Glæde at samarbejde med de socialdemokratiske Kvinder, og vi har beundret, at disse Kvinder har haft Mod til at gaa imod Partiets Mænd. Vi synes, at et Parti, der har Frihed, Lighed og Broderskab til Devise, ogsaa burde udstrække dette til at omfatte Partiets Kvinder.

Naar Loven næste Gang kommer til Behandling i Rigsdagen, vil der jo nok sidde Kvinder derinde, som paa en værdigere Maade end vi kan varetage Kvindernes Interesser.

Til den Tid haaber vi, at de socialdemokratiske Kvinder har faaet Partiets Mænd overbeviste om, at det er fuldkommen uretfærdigt at søge Natarbejdsforbudet indført først for Kvinder, for derved at bane Vejen for Natarbejdsforbud over hele Linjen.

Vi kan vel alle være enige om, at Natarbejde er af det onde, og næste Gang vil vi muligvis komme til at arbejde for Indførelse af 3 Skift i Fabrikvirksomheder med kontinuerlig Drift.

Man har i Rigsdagen til Dels opfattet vor Kamp mod Natarbejdsforbudet som kæmpet ud fra et doktrinært Kvindesagsstandpunkt.

Intet er mere fejlagtigt. Vi har kæmpet for at Kvinderne ikke skulde

stilles økonomisk ugunstigere i Konkurrencen med Mændene end de hidtil har været.

Vi har fundet det uretfærdigt, at man vilde beholde Mejerskernes Natarbejde i Mejerierne, hvor Bønderne ikke kunde undvære det, Sygeplejerskernes Natarbejde paa Hospitaler og Klinikker, hvor Læger og Patienter ikke kunde undvære det, men forbyde Natarbejdet for Kvinder alene i Fabrikker, hvor Kvinderne selv ikke kunde undvære det uden at ligge under i Konkurrencen med Mændene.

Da Fabriklovudvalget nu opløses, finder jeg Anledning til at takke Landstingsmand Jørgen Berthelsen, Frk. Louise Neergaard og Fabrikinspektør Julie Arenholt for det udmærkede Arbejde, de har gjort for denne Sag, og uden hvilket vi sikkert ikke var naaet saa vidt, som vi er.

Beretningen modtoges med Bifald.

c. D. K. og „Enkeloven“.

Bogholder Astrid Paludan-Müller. I den nys afsluttede Rigsdagssamlings 11te Time blev »Enkeloven« vedtaget. Der har været forskellige Lovforslag fremme om Hjælp til ubemidlede Enker, men uden Resultater. Det Forslag, der nu endelig blev Lov, er indbragt 1910, og er fra første Færd støttet af D. K., der ved Mødet i Silkeborg vedtog en Resolution herom, og siden Gang paa Gang, gennem det i denne Anledning nedsatte Udvalg, har prøvet at faa Indflydelse paa Lovens Ordlyd. Forslaget er vandret fra Folketing til Landsting og tilbage igen for tilsidst at ende i Fællesudvalg. Det var med Bekymring Kvinderne saa Tiden trække ud, og udefra — fra privat Side — fremkom derfor en Opfordring om at samle Kvinderne om en Fælles-Henvendelse til Rigsaagen. Gennem D. K. og Danske Kvinders Nationalraad udsendtes derfor et Opraab til Kvinder af alle Stænder og politiske Anskuelser, og i Løbet af 14 Dage havde saa mange Underskrifter, at en Deputation (Professorinde Anna Poulsen, Fru Wright, Bogholder Astrid Paludan-Müller) kunde søge Foretræde for Landstings-Udvalget, hvor Sagen den Gang var til Behandling. Om Deputationen havde Held med sig, vides ikke, men det er senere paa Ting blev sagt, at det er Kvindernes Skyld, at Sagen er gaaet igennem i den afsluttede Rigsdagssamling. Da Forslaget sluttelig var i Fællesudvalg, og det maatte anses for givet, at Enkerne enkelte Steder i Landet vilde blive slettere stil-

let end de ugifte Mødre, forsøgt fra Nationalraadets Side at faa tilføjet Lovforslaget den Bestemmelse: »at Bidraget til Enkerne ingensinde maa være mindre end det af Overøvrigheden for vedkommende Amt fastsatte Normalbidrag til Børn født udenfor Ægteskab«; men Henvendelsen blev uden Resultat.

Vi maa være glade ved denne Lov, som endelig har vist Enkerne Retfærdighed, men vi maa følge dens Virkninger med Agtpaagivenhed og Interesse, da den paa flere Punkter trænger til kvindelig Paavirkning. Vi maa, naar Loven en Gang skal revideres, med Eksempler hentede lige ud af Livet, kunne underbygge de Ændringsforslag, vi til den Tid — forhaabentlig ved egen kvindelig Rigsdagsmand — maa søge at faa gennemførte.

I den følgende Diskussion fremsattes forskellige Indvendinger mod Loven, samtidig med at der viste sig at være almindelig Glæde over at det var lykkedes at faa den gennemført.

Fra Norge.

Kvinder og Mænd Ilgestillede.

Almindelig statsborgerlig Kvindestemmeret paa samme Betingelser som Mænd indført i Dag, 11. Juni, enstemmig uden Debat.

Mødeforsikring.

Regeringen har i Dag fremsat Forslag om et Tillæg til vor nu gældende Sygeforsikring, saaledes at de forsikrede Medlemmers Hustru i Barseltilfælde skal faa 1 Krone om Dagen i Understøttelse fra 14 Dage før til og med 6 Uger efter Fødselen. For kvindelige Medlemmer af Sygekasser foreslaas Understøttelsen udvidet, saaledes at den ogsaa for dem skal gælde fra 14 Dage før Fødselen, og med 1 Krone om Dagen som Minimums-Erstatning.

Det er norske Kvinders Nationalraad, som har arbejdet for dette Forslag; her havde man ogsaa foreslaaet fri Jordemoderhjælp, men da Spørgsmaalet om, hvad dette vil komme til at koste den officielle Sygeforsikring, ikke endnu er nok undersøgt, kunde denne Post ikke blive optaget i Forslaget ved dette Storting.

3. Juni 1913.